Raadsvoorstel

Datum Raadsvergadering:	
Agenda nr:	
Onderwerp	Invoering nieuwe Verordening tegemoetkoming kosten leerlingvervoer 2022
Van:	Astrid Adriaansen
Telefoonnummer:	4294
Email:	Astrid.Adriaansen@etten-leur.nl

Aan de leden van de raad.

Voorstel

1. De Verordening tegemoetkoming kosten leerlingvervoer gemeente Etten-Leur 2022 vast te stellen.

Inleiding

De Verordening leerlingvervoer gemeente Etten-Leur 2015 dient te worden geactualiseerd.

De laatste Verordening leerlingvervoer dateert van 2015. Sindsdien hebben zich nieuwe ontwikkelingen voorgedaan in het sociaal domein, in de relatie/ samenwerking tussen onderwijs en zorg en passend onderwijs. Dit heeft geleid tot een, door de VNG opgestelde, nieuwe landelijke modelverordening bekostiging leerlingvervoer (2020), die recht doet aan de recente ontwikkelingen. Naast landelijke ontwikkelingen is ook regionaal de wens om het beleid op leerlingvervoer en hiermee de Verordening tegemoetkoming leerlingvervoer'' te harmoniseren. De nieuwe Verordening is in nauw overleg met de gemeente Breda, Oosterhout en ook Zundert (volgt Etten-Leur) tot stand gekomen en is voor alle vier gemeenten, nagenoeg hetzelfde.

Inhoudelijk, voor de ouders, verandert er niet zoveel in de Verordening. Wel stuurt de nieuwe Verordening meer op het toepassen van de "gekantelde werkwijze" zoals dat ook gebeurt in de WMO en elders in het sociaal domein. De eigen verantwoordelijkheid van ouders en leerlingen en het zelfstandiger (leren) reizen van de leerlingen staat nog meer voorop dan voorheen.

De Verordening is ook voor de uitvoerend medewerkers een vooruitgang.
De Verordening is op dusdanige wijze opgesteld dat de artikelen veel logischer en duidelijker zijn opgeschreven, waardoor de medewerkers veel meer handvaten hebben in de uitvoering. De nieuw toegevoegde artikelen, komen de samenwerking ten goede in het sociaal domein.

Beoogd effect en evaluatie:
1. Een rechtmatig kader waarop vorm en bekostiging van het leerlingenvervoer wordt gebaseerd en beoordeeld.

2. Komen tot een uniforme werkwijze in de regio.

Argumenten

1.1 Aansluiten bij de nieuwe landelijke modelverordening bekostiging leerlingvervoer van VNG (december 2020)

De huidige verordening leerlingvervoer (van 2015) is gebaseerd op Wet primair onderwijs, Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra. Aan deze wetten is niet veranderd. Toch komt de VNG met een nieuwe modelverordening.

Waarom dan toch de verordening wijzigen?

Er is landelijk geconstateerd dat de modelverordening leerlingvervoer van 2015 nog onvoldoende aansluit bij de ontwikkelingen in het sociaal domein, met name in de relatie tussen onderwijs, zorg en passend onderwijs. Dit zorgt voor problemen in de uitvoering. Er wordt op dit moment erg veel overgelaten aan het inschattingsvermogen van de uitvoering.

Sinds de invoering van de wet passend onderwijs zijn de aanvragen leerlingvervoer complexer geworden, qua casuïstiek. Dit betekent dat er meer domein overstijgend samengewerkt moet worden zowel binnen de organisatie tussen de verschillende domeinen onderwijs, jeugd(zorg), WMO, en daarbuiten met ouders, regionale scholen voor speciaal onderwijs en het regionaal samenwerkingsverband passend onderwijs.

Daarbij is het nog belangrijker om het gesprek aan de voorkant over de aanvraag (het keukentafelgesprek), het onderzoek (uitvraag bij alle betrokken actoren), als de uiteindelijke beoordeling zorgvuldig te voeren, conform de werkwijze van de WMO.

Deze constateringen hebben geleid tot een nieuwe landelijke modelverordening leerlingvervoer (december 2020) die recht doet aan deze recente ontwikkelingen . Ook is, ten behoeve van de leesbaarheid de indeling van de artikelen aangepast.

De wijzigingen zitten met name op de volgende onderwerpen:

- Nog meer zelfstandigheid en zelfredzaamheid bij leerlingen en ouders
- Meer (regionaal) overleg met samenwerkingsverbanden over leerlingvervoer
- Nauwere samenwerking met scholen
- Betere informatieplicht ouders
- Met de nieuwe verordening krijgt het college de mogelijkheid om leerlingenvervoer in groepsverband uit te voeren
- Tekstuele aanpassingen, vereenvoudigingen en samenvoegingen van artikelen, teneinde de duidelijkheid van het beleid en de leesbaarheid van de verordening te bevorderen.

Voor de Verordening en toelichting wijzigingen/ nieuw in verordening zie: Bijlage 1 en 2.

1.2. Wens om regionaal met gemeente Breda, Oosterhout en Zundert te komen tot een eensluidende verordening met ruimte voor lokale invulling.

In het opstellen van de voorliggende Verordening is er nauw samengewerkt met gemeente Breda en Oosterhout, met als doel te komen tot een eensluidende verordening, met kleine lokale accentverschillen. Zundert heeft de wens om te volgen.

1.2.1 Een regionale geharmoniseerde verordening bevordert eenduidige afspraken/ communicatie met het samenwerkingsverband passend onderwijs Breda en scholen voor speciaal onderwijs.

Zowel scholen voor speciaal onderwijs, zorginstellingen en het samenwerkingsverband passend onderwijs werken samen met een groot aantal gemeenten. Daarom is het belangrijk om het mogelijk te maken om op deze schaal regionale en subregionale afspraken te kunnen maken.

1.2.2. Het creëert de mogelijkheid om (zo veel mogelijk) eenduidige beleidsregels/ nadere regels op te stellen

Om duidelijkheid te creëren voor zowel ouders als regionale instellingen is het belangrijk om ook in de uitvoering zoveel mogelijk gelijke regels te maken, zodat de uitvoering zoveel mogelijk gelijk is.

1.2.4. Het creëert de mogelijkheid om deskundigheid uit te wisselen (voor complexe casuïstiek)

De functie van medewerker leerlingvervoer is in veel gemeenten een eenpitsfunctie. Dit is gezien de toegenomen complexiteit van het werk niet wenselijk. Vandaar dat het belangrijk is om de mogelijkheid te creëren om ambtelijk (medewerkers leerlingvervoer en medewerkers onderwijs), met verschillende gemeenten zoveel mogelijk te kunnen samenwerken en deskundigheid uit te kunnen wisselen.

1.2.5. Zundert heeft de wens om de Verordening van gemeente Etten-Leur te volgen

Zundert neemt graag de verordening van gemeente Etten-Leur over. Gemeente Etten-Leur en Zundert werken subregionaal nauw samen met het WMO-loket ELZ en de gezamenlijke jeugdprofessionals. Op leerlingvervoer hebben gemeente Zundert en Etten-Leur samen aanbesteed en daarom een gelijkluidend contract.

1.3. Lokaal nog een aanpassing rondom de informatieplicht.

Het artikel over informatieplicht vanuit ouders en het terugvorderen van gelden is in de nieuwe Verordening iets anders geformuleerd, en sluit aan bij de bepalingen van de Participatiewet. Van ouders wordt verwacht dat als er wijzigingen zijn in de situatie, zij dit melden, zodat de aanvraag zo nodig kan worden herbeoordeeld. Dit geldt ook voor de langdurig afgegeven beschikkingen. Dit was al zo, maar is nu beter opgenomen en inzichtelijk gemaakt in de regeling.

3.1. Voor de praktische uitvoering van de Verordening het wenselijk ís beleidsregels vast te stellen;

Het betreft een vijftal aanvullende beleidsregels, die een verduidelijking of een aanvulling zijn van/ op de Verordening en de toelichting op deze verordening.

Alternatieven/varianten

1. *Facultatieve bepalingen*

In de verordening is een aantal facultatieve bepalingen opgenomen. Zie Bijlage 2 voor nadere uitleg.

In overleg met Breda en Oosterhout is besloten om al deze bepalingen over te nemen uit de modelverordening in de definitieve verordening.

Alternatief is om hierin een andere keuze te maken.

Kanttekeningen en risico's
1. Gelijkblijvende risico's

Ten opzichte van de huidige verordening blijven de risico's gelijk.

2. Spelregels verordening strikter hanteren, ook mede door bezuinigingen. Ouders gaan wellicht meer ageren.

Het vaststellen van de nieuwe verordening heeft een positief effect op de consequente beoordeling van de aanvragen. Doordat de verordening meer handvaten bevat voor de uitvoering, zullen de regels strikter worden nageleefd. Ook zal er meer een beroep wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van ouders en het zelfstandiger (leren) reizen van de leerlingen. Dit heeft een positief effect op de financiën. Dit strikter handhaven kan er echter wel voor zorgen dat er meer wordt geageerd door ouders.

3. Niet al het vervoer van jeugdigen valt onder de Verordening tegemoetkoming kosten leerlingvervoer.

a) De Jeugdwet kent in artikel 2.3. een voorziening die vervoer mogelijk maakt van een jeugdige van en naar een locatie waar jeugdhulp wordt geboden.

b) Als er een WLZ-indicatie is afgegeven, dan valt vervoer onder de Wet langdurige zorg.

Toelichting
Financieel

Het budget voor de uitvoering van de verordening leerlingenvervoer is beschikbaar in de gemeentebegroting. De nieuwe verordening vraagt geen aanvullende mutaties op het begrotingsbudget.

Binnen het leerlingvervoer hebben we ons ten doel gesteld de uitgaven van dit vervoer terug te brengen. Gaven we in 2019 nog € 760k uit. In 2020 is dit € 715 k. Voor 2021 hebben we € 692 k begroot en voor 2022 is er ook € 692k nodig.

Door het vaststellen van de nieuwe verordening realiseren we geen extra besparingen. Wel geeft deze meer handvaten aan de uitvoerend medewerkers om de regels consequenter en daarmee strikter te hanteren om de dalende lijn in te vullen.

Juridisch

De gemeente heeft de wettelijke plicht om een regeling vast te stellen ter bekostiging van het leerlingvervoer.

Personeel

Geen personele consequenties.

Duurzaamheid
People

Leerlingvervoer is vervoer voor kinderen en jongeren die niet zelfstandig naar school kunnen of zijn aangewezen op ander vervoer dan openbaar vervoer, maar die op termijn mogelijk wel kunnen leren om zelfstandig te reizen.

Planet

Niet van toepassing.

Profit

De verordening gaat over de tegemoetkoming in de kosten van het leerlingvervoer.

Planning
Na vaststelling door de gemeenteraad zal de Verordening bekostiging leerlingvervoer gemeente Etten-Leur bekendgemaakt en gepubliceerd worden.

Communicatie en participatie
Landelijk betrokkenen

Bij het opstellen van de nieuwe landelijke modelvervordening bekostiging leerlingvervoer, door de VNG, is er overlegd met een groot aantal partijen. Hiernaast zijn de aanbevelingen voor het leerlingvervoer uit een tweetal rapporten over de werking van het passend onderwijs meegenomen: het rapport 'Met andere ogen' van Rene Peeters (2018) en het rapport 'Als de naar passend onderwijs onderwijs niet passend is' van de Kinderombudsman (2019).

Interne betrokkenen

Intern zijn de jurist, de leerplichtambtenaren, de kwaliteitsmedewerker jeugd, kwaliteitsmedewerker WMO en communicatie betrokken.

Regionaal betrokkenen

Er is veelvuldig opgetrokken met beleidscollega's van gemeente Breda en Oosterhout om te komen tot de voorliggende Verordening. Ook is er afgestemd met gemeente Zundert, waarbij is afgesproken dat gemeente Etten-Leur het initiatief neemt.

Ook is er vooraf diverse keren overleg gevoerd over de Verordening met het Regionaal Samenwerkingsverband Passend onderwijs Breda en de daar vertegenwoordigde gemeenten.

Communicatie met ouders en scholen en samenwerkingsverband

Er verandert met de nieuwe verordening, naar verwachting, weinig voor de inwoners in Etten-Leur (ouders, leerlingen). Met name het stimuleren van het zelfstandig reizen staat prominenter in de nieuwe verordening. Hiermee is de laatste jaren reeds een start gemaakt in Etten-Leur. Ook is er meer grondslag om, gelijk aan de WMO, meer in te zetten op de zelfredzaamheid van de ouders. Ook deze principes werden reeds gehanteerd en zullen nu nog meer worden toegepast.

De communicatie is regionaal afgestemd. Hierbij wordt met name gefocust op de communicatie met scholen, samenwerkingsverband passend onderwijs en vervoerders.

Omdat er minimale wijzigingen zijn voor de ouders, wordt er geen afzonderlijke communicatie ingezet over enkel de aanpassingen in de Verordening. De wijzigingen worden in de algemene communicatie waarin de de striktere naleving van de verordening en het leerlingvervoer in het algemeen centraal staan, naar hen meegenomen: voor ouders waarvan een kind al in het leerlingvervoer zit, wordt er gecommuniceerd per brief, voor ouders die een nieuwe aanvraag doen, is de informatie beschikbaar via onze website, waar zij ook de aanvraag indienen.

Er wordt regionaal nagedacht over aan een gezamenlijke informatiefolder voor ouders en scholen en gezamenlijke communicatie op de website(s) over **leerlingvervoer in het algemeen**, om de eenduidigheid te bevorderen.

Bijlagen
1. Verordening tegemoetkoming kosten leerlingvervoer Etten-Leur 2022
2. Nieuw in Verordening tegemoetkoming kosten leerlingvervoer Etten-Leur 2022
3. Concept raadsbesluit Verordening tegemoetkoming leerlingvervoer 2022

Etten-Leur, 29 maart 2022

burgemeester en wethouders,

Dhr. drs. C. Smits
gemeentesecretaris

Mw. dr. M.W.M. de Vries
burgemeester